

pres-kliping • press-clipping

(Osnovano 1952 godine)

NOVINSKA DOKUMENTACIJA

NOVINSKO IZDAVAČKO PREDUZEĆE

PRESS PUBLISHING ENTERPRISE

Beograd — Knez Mihajlova 2/IX — Pošt. fah — P. O. Box 95.
Tel. 621-578 — Ziro račun — Current Account: 60801-601-3289Isečak iz lista
Newspaper cuttingNAŠI RAZGLEDI
Ljubljana26. X. 1979^{20,591}

Petnajst makedonskih umetnikov

kov
zna
loš
zan
Izzi
cije
tar
siv
ske
je n
usta
stop

Pod
nih

Aleksander Bassin

Smiselno predstavitev, ki je prav gotovo več kot samo informacija, pomeni izvrstna razstava petnajstih makedonskih umetnikov, ki so po Dubravniku in Sarajevu nastopili končno tudi v Ljubljani ter tako okrepili medrepubliški zvezi. Makedonsko sodobno likovno umetnost smo razen posameznikov, ki so se občasno predstavili v Mali galeriji (Hadžiboškov in Anastasov) oziroma kiparjev na murskosoboških bienalih male plastike, poznali zelo slabo. Skopskemu muzeju sodobne umetnosti gre zahvala za res premišljen in izčrpno zasnovan pregled v spodnjih prostorih moderne galerije, ki ga sestavlja 8 slikarjev, 5 kiparjev in 2 tapiserista.

In vendar so bili »duhovni« stiki, če jih tako imenujemo, med slovensko in makedonsko umetnostjo tesnejši: danes najstarejša makedonska generacija je večinoma končala študij v Ljubljani; Hadžiboškov, Kalčevske, Šijak in med najmlajšimi Jakimovski so torej tista vez, ki bi jo v natančnejšem razvijanju kritiške misli okrog teh posameznikov morali posebej obdelati.

Po področjih se zdi, je tapiserija najskromnejša vendar je treba pozdraviti iskanje avtentičnega novodobnega izraza, in naslanjanje na tradicijo folklorne. Na razstavi je manjkala grafika; dejstvo je, da so grafiki v Makedoniji dokaj redki, toda prav ljubljanska akademija je oblikovala vsaj enega (D. Malidanov), ki bi zaslužil predstavitev v tej skupini.

Ob skulpturi je treba na prvem mestu omeniti Hadžiboškova: njegov novo odkriti smisel za barvno intervencijo v plastiki pa nikakor ne bi smeli bolj poudariti kot njegovo izredno zanimivo morfologijo, ki sega celo v arheološko (starogrško) arhetipiko, sicer pa preizkuša dosežke najsodobnejše tehnologije. V zanimivi tradiciji in v konstruktivističnem kontekstu se poizkuša Šijak, in njegovi objekti so tako dobili povsem novo, nesimbolično razsežnost. Naivna moč robate obdelave in spoštovanje organske vzkipelosti sta značilni za Vasileva; odlično, polno plastično obvladuje kamen Popovski, medtem ko se je do izjemno čiste likovne simbolike dokopal v zadnjem času Manevski v svoji železni skulpturi.

Med osmimi slikarji bi opozorili na dovolj enovito in prečiščeno skupino, ki jo sestavljajo Anastasov, Lukovski, Perčinkov. V njihovem delu je prevladala tista značilna oblikovalska razsežnost, ki zajema iz psihološke konstelacije sodobnika individualca, ko si le-ta zamišlja svoj položaj v svetu in odtujenost v njem. Izživljanje v strukturi in teksturi abstraktne kompozicije veje iz slikarstva Kalčevskega in Matevskega; Petar Mazev se je vrnil k svojim brutalističnim – ekspresivnim formam. Nadrealizem posebne, spet oblikovalske rezsežnosti skuša doseči Jakimovski, medtem ko je naivna barvna erotika Naumovskega dosegla svojo ustaljeno kvalitativno, nekoliko tudi že maniristično stopnjo.

Podobnih, morda avtorsko tudi natančneje opredeljenih srečanj si v Ljubljani še želimo.